

Leczenie niepłodności w Polsce

ESHRE, Europejskie Towarzystwo Rozrodu Człowieka i Embriologii, w pełni popiera Polskie Towarzystwo Ginekologiczne i Polskie Towarzystwo Medycyny Rozrodu i Embriologii w ich sprzeciwie wobec proponowanych zmian w prawie dotyczącym leczenia niepłodności. W obecnej formie proponowane zmiany zniweczyłyby ustawę wprowadzoną przez poprzedni rząd oraz wprowadziłyby restrykcje, które ograniczyłyby dostęp do leczenia niepłodności w Polsce, a nawet potencjalnie zagroziłyby bezpieczeństwu pacjentów.

W 2013 roku polskie Ministerstwo Zdrowia wprowadziło trzyletni program refundacji zapłodnienia *in vitro*, który do tej pory objął 17000 par i zaowocował narodzinami 5200 dzieci, ze skutecznością 34% ciąż klinicznych, co wypada bardzo dobrze w porównaniu z innymi państwami europejskimi. Ustawa z 2013 roku, która weszła w życie rok temu, została określona przez ówczesną premier Ewę Kopacz jako "sukces polskiej wolności" i "szansa na szczęście" dla wielu par.

Jednakże po wyborach parlamentarnych w 2015 roku i utworzeniu nowego konserwatywnego rządu, program refundacji zapłodnienia *in vitro* został zamknięty, a nowo proponowane zmiany w ustawie są bardzo restrykcyjne. Jedną z proponowanych zmian jest ograniczenie liczby komórek zapładnianych metodą *in vitro* do jednej oraz kompletny zakaz mrożenia zarodków. W opinii ESHRE takie ograniczenia nie tylko odebrałyby Polakom ich prawa rodzinne określone przez WHO i Unię Europejską, ale również uczyniłyby leczenie metodą *in vitro* znacznie mniej skutecznym i mniej bezpiecznym niż jest teraz.

Mrożenie zarodków leży u podstaw bezpiecznego leczenia metodą *in vitro* oraz jest głównym powodem stałego wzrostu skuteczności. Zakaz zamrażania zarodków oznaczać będzie ograniczenie liczby ciąż, większą liczbę cykli leczenia w celu osiągnięcia ciąży i większe narażenie pacjentek na stymulację jajników.

Jeśli zostanie przyjęte, takie prawo skaże Polskę na jej poprzednią pozycję jedyne państwa w Europie, które nie udziela żadnego systemowego wsparcia w leczeniu niepłodności. Gdy podobnie restrykcyjne prawo zostało wprowadzone we Włoszech w 2004 roku, zostało, słusznie, uznane za ingerencję w prawa rodzinne i skutecznie zakwestionowane przed sądem konstytucyjnym. Właściwie wszystkie restrykcyjne elementy włoskiej ustawy nr 40 zostały już obalone przez włoskie sądy.

ESHRE oznajmiło swoje całkowite i konsekwentne wsparcie dla szerokiego zastosowania leczenia niepłodności we Włoszech, a teraz również w Polsce. Jednakże ESHRE zobowiązane jest nie tyle wobec samego leczenia czy lekarzy, którzy je stosują, a wobec par, które go potrzebują i korzystają z niego. Jednym z największych osiągnięć współczesnej medycyny jest to, że prawie wszystkie rodzaje niepłodności mogą być skutecznie leczone i nie ma żadnego uzasadnionego powodu, aby odmawiać jakiegokolwiek parze szansy na skorzystanie z tych osiągnięć. ESHRE wspiera polskie Towarzystwa w ich wysiłkach, aby utrzymać dobrą praktykę leczenia niepłodności w Polsce i przeciwstawia się jakimkolwiek zmianom w prawie, które ograniczą zarówno prawa rodziny, jak i dostęp do leczenia.

Kersti Lundin, Przewodnicząca ESHRE

w imieniu Komisji Wykonawczej ESHRE